

Αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως, την οποία υπέβαλε το Άρειος Πάγος (Ελλάδα) την 4η Ιουλίου 2019 — ΑΒ κατά Ολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου Αθηνών — Σπύρος Λούης

(Υπόθεση C-511/19)

(2019/C 319/28)

Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική

Αιτούν δικαστήριο

Άρειος Πάγος (Ελλάδα)

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Αναρρεσίων: ΑΒ

Αναρρεσίβλητο: Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών — Σπύρος Λούης

Προδικαστικά ερωτήματα

- A) Συνιστά έμμεση διάκριση λόγω ηλικίας κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 1 και 2 στοιχ. β και 3 παρ. 1 στοιχ. γ της Οδηγίας 2000/78 ⁽¹⁾ η θέσπιση από το κράτος-μέλος νομοθεσίας, εφαρμοζομένης στο Δημόσιο, ΟΤΑ και Ν.Π.Δ.Δ. και γενικότερα σε όλους τους φορείς (Ν.Π.Ι.Δ) του ευρύτερου δημόσιου τομέα υπό την ιδιότητά τους ως εργοδότη, όπως εκείνης του άρθρου 34 παρ. 1 υποπαρ. γ, 3 εδ. α και 4 του Ν. 4024/2011, με την οποία το με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικό των πιο πάνω φορέων τίθεται υπό καθεστώς εργασιακής εφεδρείας για μία περίοδο το πολύ είκοσι τεσσάρων (24) μηνών με μόνο ουσιαστικό κριτήριο την εγγύτητα προς θεμελίωση των προϋποθέσεων για τη συνταξιοδότηση με πλήρη σύνταξη γήρατος που αντιστοιχούν σε τριάντα πέντε (35) έτη ασφάλισης εντός της χρονικής περιόδου από 1.1.2012 έως 31.12.2013, εν όψει μάλιστα του ότι κατά την τότε ισχύουσα ασφαλιστική νομοθεσία, πέραν άλλων περιπτώσεων που δεν ενδιαφέρουν εν προκειμένω, για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος χορήγησης πλήρους σύνταξης γήρατος του απασχολούμενου με σχέση εξαρτημένης εργασίας προσωπικού, απαιτείτο η πραγματοποίηση (τουλάχιστον) 10 500 ημερών εργασίας (35 ετών) στην ασφάλιση του ΙΚΑ ή άλλου φορέα κύριας ασφάλισης μισθωτών και η συμπλήρωση (τουλάχιστον) του 58ου έτους της ηλικίας του ασφαλισμένου, χωρίς βέβαια ν' αποκλείεται αναλόγως της συγκεκριμένης περίπτωσης η συμπλήρωση του ως άνω χρόνου ασφάλισης (35 έτη) να έχει επέλθει σε διαφορετική ηλικία;
- B) Αν η απάντηση στο ερώτημα υπό στοιχείο (Α) είναι καταφατική, μπορεί η θέσπιση του συστήματος της εργασιακής εφεδρείας να δικαιολογηθεί αντικειμενικά και λογικά, κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 2 στοιχ. β περ. i και 6 παρ. 1 στοιχ. α της Οδηγίας, από την άμεση ανάγκη διασφάλισης οργανωτικών, λειτουργικών και δημοσιονομικών αποτελεσμάτων και ειδικότερα από την άμεση ανάγκη περιστολής των κρατικών δαπανών για την επίτευξη συγκεκριμένων ποσοτικών στόχων μέχρι τα τέλη του έτους 2011, που αναγράφονται στην Λιτιολογική Έκθεση του νόμου, όπως είχε ειδικότερα προβλεφθεί στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής, προκειμένου να τηρηθούν οι δεσμεύσεις της χώρας έναντι των εταίρων-δανειστών αυτής για την αντιμετώπιση της οξυτάτης και παρατεταμένης δημοσιονομικής και οικονομικής κρίσης που διερχόταν η χώρα και παράλληλα να επιτευχθεί ο εξορθολογισμός και περιορισμός του διογκωμένου δημοσίου τομέα;
- Γ) Εάν η απάντηση στο ερώτημα υπό στοιχείο (B) είναι καταφατική,
- 1) συνιστά η θέσπιση ενός μέτρου, όπως εκείνου του άρθρου 34 παρ. 1 υποπαρ. γ του Ν. 4024/2011, που προβλέπει δραστική περικοπή των αποδοχών του τεθέντος υπό καθεστώς εργασιακής εφεδρείας προσωπικού στο 60 % του βασικού του μισθού που λάμβανε κατά τον χρόνο εισόδου του υπό καθεστώς εργασιακής εφεδρείας, χωρίς παράλληλα το εν λόγω προσωπικό να υποχρεούται να εργάζεται στον οικείο δημόσιο φορέα και που επάγεται (εκ των πραγμάτων) απώλεια της τυχόν μισθολογικής ή βαθμολογικής του εξέλιξης κατά το διάστημα από τη θέση του σε εργασιακή εφεδρεία μέχρι την απόλυσή του λόγω συνταξιοδότησης με πλήρη σύνταξη γήρατος, πρόσφορο και αναγκαίο μέσο για την επίτευξη του πιο πάνω σκοπού, κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 2 στοιχ. β περ. i και 6 παρ. 1 στοιχ. α της Οδηγίας, όταν σωρευτικά:
- α) το προσωπικό αυτό διατηρεί τη δυνατότητα ανεύρεσης άλλης εργασίας (στον ιδιωτικό τομέα) ή έχει την ευχέρεια ν' ασκήσει ελεύθερο επάγγελμα ή επιτήδευμα κατά τη διάρκεια της εργασιακής εφεδρείας, χωρίς να χάνει το δικαίωμα λήψης του πιο πάνω ποσού επί του βασικού μισθού, εκτός εάν οι αποδοχές ή το εισόδημά του από τη νέα εργασία ή απασχόλησή του υπερβαίνει τις αποδοχές που λάμβανε πριν τη θέση του υπό καθεστώς εργασιακής εφεδρείας, οπότε το πιο πάνω ποσό επί του βασικού μισθού περικόπτεται κατά το υπερβάλλον — άρθρ. 34 παρ. 1 υποπαρ. στ,

- β) ο εργοδότης δημόσιος φορέας, και σε περίπτωση κατάργησής του ο ΟΑΕΔ, αναλαμβάνει την υποχρέωση καταβολής στον οικείο ασφαλιστικό φορέα μέχρι την συνταξιοδότηση του υπαλλήλου των ασφαλιστικών εισφορών τόσο του εργοδότη όσο και του εργαζομένου που αναλογούν για κύρια σύνταξη, επικουρική ασφάλιση, πρόνοια και υγειονομική περίθαλψη, με βάση τις αποδοχές που λάμβανε ο τελευταίος πριν τη θέση του υπό καθεστώς εργασιακής εφεδρείας — άρθρ. 34 παρ. 1 υποπαρ. δ,
- γ) προβλέπονται εξαιρέσεις από τη θέση υπό καθεστώς εργασιακής εφεδρείας ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων που χρήζουν προστασίας (ο άλλος σύζυγος να έχει τεθεί σε εργασιακή εφεδρεία, σύζυγος ή τέκνο με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67 % που συνοικούν και βαρύνουν τον υπάλληλο, αναπηρία του υπαλλήλου με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67 %, πολύτεκνοι, μονογονεϊκές οικογένειες που συνοικούν και βαρύνουν τον υπάλληλο) — άρθρ. 34 παρ. 1 υποπαρ. β,
- δ) παρέχεται κατά προτίμηση δυνατότητα μεταφοράς του προσωπικού αυτού σε άλλες κενές θέσεις φορέων του δημόσιου τομέα με βάση αντικειμενικά και αξιοκρατικά κριτήρια με την ένταξη σε πίνακες κατάταξης του ΑΣΕΠ — άρθρ. 34 παρ. 1 υποπαρ. α — δυνατότητα όμως που εκ των πραγμάτων ήταν περιορισμένη λόγω της δραστηρικής μείωσης των προσλήψεων προσωπικού από τους διάφορους δημόσιους φορείς, εξ αιτίας της ανάγκης περιστολής των δαπανών,
- ε) λαμβάνεται μέριμνα για τη λήψη μέτρων ως προς την αποπληρωμή των στεγαστικών δανείων που είχαν λάβει από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων εργαζόμενοι που εντάσσονται σε εργασιακή εφεδρεία και για την κατάρτιση συμφωνίας του Ελληνικού Δημοσίου με την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών προς διευκόλυνση της αποπληρωμής δανείων που το προσωπικό αυτό είχε λάβει από άλλες Τράπεζες, ανάλογα με το συνολικό οικογενειακό εισόδημα και την περιουσιακή κατάσταση καθενός — άρθρ. 34 παρ. 10 και 11,
- στ) με νεότερο νόμο (άρθρ. 1 παρ. 15 του Ν. 4038/2012 — ΦΕΚ Α 14) προβλέφθηκε η κατ' απόλυτη προτεραιότητα έκδοσης του κανονισμού της σύνταξης και της εντολής πληρωμής για το υπό στοιχείο (β) και (γ) προσωπικό και πάντως εντός τεσσάρων μηνών από την απόλυσή του και την υποβολή των σχετικών δικαιολογητικών για την αναγνώριση της σύνταξης και
- ζ) η κατά τα άνω απώλεια της δυνατότητας βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης, κατά τη διάρκεια της περιόδου που το με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικό τελεί υπό καθεστώς εργασιακής εφεδρείας και μέχρι την απόλυσή του λόγω συνταξιοδότησης με πλήρη σύνταξη γήρατος, δεν θα υφίσταται στην πλειονότητα των περιπτώσεων, περιλαμβανομένης και της ένδικης υπόθεσης, καθόσον ο εργαζόμενος, λόγω της μακράς παραμονής του στον δημόσιο φορέα, έχει εξαντλήσει την μισθολογική ή/και βαθμολογική κλίμακα που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία για την εξέλιξή του;
- 2) συνιστά η θέσπιση ενός μέτρου, όπως εκείνου του άρθρου 34 παρ. 1 υποπαρ. ε του Ν. 4024/2011 που επιφέρει απώλεια ολόκληρης (ή αναλόγου μέρους) της προβλεπόμενης από το άρθρο 8 εδ. β του Ν. 3198/1955 αποζημίωσης κατά την απόλυση ή αποχώρηση του μισθωτού από την εργασία του, λόγω συμπλήρωσης των προϋποθέσεων για τη λήψη πλήρους σύνταξης γήρατος, ανερχομένης στο 40 % της προβλεπόμενης αποζημίωσης απόλυσης, για τους επικουρικά ασφαλισμένους μισθωτούς (η οποία, προκειμένου για δημόσιους φορείς οι οποίοι φέρουν κοινωφελή χαρακτήρα ή επιδοτούνται από το κράτος, όπως το αναιρεσίβλητο Ν.Π.Ι.Δ., δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 15 000 ευρώ κατ' ανώτατο όριο), λόγω συμφητισμού αυτής με τις ληφθείσες κατά τη διάρκεια της εργασιακής εφεδρείας μειωμένες αποδοχές, πρόσφορο και αναγκαίο μέσο για την επίτευξη του προαναφερθέντος στόχου, κατά την έννοια των άρθρων 2 παρ. 2 στοιχ. β περ. i και 6 παρ. 1 στοιχ. α της Οδηγίας, λαμβανομένου υπόψη ότι σε κάθε άλλη περίπτωση τη μειωμένη αυτή αποζημίωση το προσωπικό αυτό θα την λάμβανε κατά την ισχύουσα ως άνω εργατική νομοθεσία, είτε το ίδιο αποχωρούσε, είτε απολύταν από τον φορέα, όπου απασχολείται;

(¹) Οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία (ΕΕ 2000, L 303, σ. 16).